

Abstrakt

Sport a právo duševního vlastnictví

-

zejména autorskoprávní aspekty

Duševní vlastnictví ovlivňuje s větší či menší intenzitou téměř všechny oblasti lidského života v moderní společnosti, sport nevyjímaje. Vynálezy nových technologií umožňují sportovcům a sportovkyním dosahovat lepších výsledků či soutěžit ve zcela nových sportovních disciplínách. Dopady vysílacích práv a „branding“ sportovních týmů, sportovců a jejich sponzorů byly a jsou rozhodujícím faktorem finančního rozmachu sportu a umožnily jeho přetvoření v quasi náboženství mnoha lidí po celém světě. Diváci/obecenstvo se sportovních klání účastní pro potřeby duševního uspokojení a jiné důvody obdobné těm pro které lidé navštěvují divadla. V antickém Řecku soutěžili na olympijských hrách sportovci s básníky, řečníky a jinými umělci.

Diplomová práce se zaměřuje zejména na autorskoprávní aspekty „sportu samotného“ (termín „sport“ je v práci užíván ve smyslu zahrnujícím jednotlivé sportovní pohyby, kombinace pohybů (sportovní komponenty) i celá sportovní klání či zápasy (sportovní události).

V Části 1 – „Úvod“ je nejprve podrobněji diskutována role duševního vlastnictví ve sportu a posléze role sportu v moderní společnosti. Část 1 obsahuje též definice některých pojmů užívaných dále v této práci.

Část 2 – „Sport – autorské dílo?“ nejprve analyzuje právní možnost autorskoprávní ochrany sportu. Podrobně hodnotí, zda sport, případně které jeho části a za jakých okolností, splňuje jednotlivé podmínky kladené autorským právem na autorská díla, a to nejprve z pohledu práva amerického – kde je tato otázka mezi odborníky sportovního práva již živě diskutována a kde již bylo vydáno několik odborných prací na

toto téma – a posléze též z pohledu práva českého – kde tato práce představuje naprosté novum v této oblasti.

Část 2 pokračuje po rozboru „možnosti“ ochrany z čistě autorskoprávního hlediska analýzou dopadů případného poskytnutí takové autorskoprávní ochrany sportu z hlediska sportu samotného („policy“), a to zejména ve vztahu k jeho zvláštnostem a specifickému postavení a roli ve společnosti.

Závěr je učiněn jednak ke každému z výše uvedených otázek v části 2 samostatně (částečný závěr k dané problematice) a jednak jako „konečný“ závěr v části 3.

Autor této práce dochází na základě v předešlých částech vedené diskuse k závěru, že mnohé sporty - primárně ty „jednoduché“ - neuspokojí požadavky autorského práva, zejména pak podmínku tvořivosti a „subject matter“ a lze je považovat spíše za idey či systémy bez autorskoprávní ochrany. Mnohé jiné sporty, mezi něž lze uvést zejména sporty estetické, s poněkud většími pochybnostmi i některé sporty soupeřící nerutinní, však z čistě právního pohledu naplňují požadavky kladené autorským právem na autorská díla.

Tento závěr lze v obecné rovině učinit ve vztahu k americkému, tak českému pohledu. Z důvodu nižšího požadavku amerického práva na tvořivost (původnost v U:S. oproti jedinečnosti v ČR) budou nicméně některé sporty uspokojující tuto podmínku z pohledu práva amerického vyloučeny z ochrany dle práva českého.

Zejména v případech, kdy lze dospět na základě analýzy právní k závěru, že sport splňuje podmínky kladené na autorská díla, nabývá na významu rozbor a závěr týkající se otázky „vhodnosti“/„policy“. Z tohoto pohledu se ukazuje, že by poskytnutí autorskoprávní ochrany mělo ve většině případů výrazně převažující negativní dopad na sport. Pouze v některých spíše výjimečných případech (např. krasobruslařské představení jako celek) je tento negativní dopad výrazně umírněn, a to za určitých okolností do takové míry, že se vhodnost (a potřeba) „odepření“, autorskoprávní ochrany stává výrazně méně jednoznačná.